

7 Σεπτεμβρίου 1812

Η μάχη του Μποροντίνο

Ήταν 17 Απριλίου 1808, όταν ο αυτοκράτορας Ναπολέοντας Βοναπάρτης ολοκλήρωσε τον ναυτικό αποκλεισμό της Αγγλίας, εφαρμόζοντας εμπάργκο που πρώτοι οι Άγγλοι είχαν χρησιμοποιήσει. Ένα χρόνο αργότερα, στις 6 Ιουλίου 1809, σε αποφασιστική μάχη, ο Ναπολέοντας νίκησε τους Αυστριακούς, στο Βάγκραμ, ΒΑ της Βιέννης. Οι Άγγλοι υποκίνησαν νέο πόλεμο της Αυστρίας κατά των Γάλλων. Τον Οκτώβριο του 1810, ο Ναπολέοντας συγκρούστηκε με τον αυστριακό στρατό στην Ουλμ, κοντά στη Βιέννη. Τον νίκησε πάλι, συλλαμβάνοντας 20.000 αιχμαλώτους. Μπήκε, θριαμβευτικά στη Βιέννη κι υπαγόρευσε τους όρους του. Γι' άλλη μια φορά, η Ευρώπη αναγκάστηκε να υποκλιθεί μπροστά του.

Όμως, ο τσάρος Αλέξανδρος Α' δεν υπάκουσε πιστά τις εντολές για τον αποκλεισμό των αγγλικών προϊόντων. Κατά τη συνήθειά του, ο Ναπολέοντας αποφάσισε να εκστρατεύσει εναντίον του. Η μεγάλη γαλλική στρατιά αριθμούσε 450.000 άνδρες όταν ξεκίνησε εναντίον της Ρωσίας τον Ιούνιο του 1812. Ο Ρώσος στρατάρχης πρίγκιπας Μιχαήλ Κουτούζοφ (1745 - 1813) διέθετε 220.000 άνδρες και μian αχανή γη για να διαλέξει πού θα δώσει τη μάχη του. Προτίμησε τη συστηματική υποχώρηση, ακολουθώντας την τακτική της καμένης γης. Παρέσερνε τον Ναπολέοντα όλο και πιο βαθιά στη Ρωσία καίγοντας τα πάντα στο πέρασμά του. Για τους Γάλλους, ο ανεφοδιασμός γινόταν όλο και από πιο μακριά, όλο και πιο δύσκολα.

Οι Ρώσοι στάθηκαν να πολεμήσουν στις 17 Αυγούστου έξω από το Σμόλενσκ. Νικήθηκαν. Ο Ναπολέων μπήκε στην πόλη αλλά τη βρήκε αδειανή από κατοίκους. Προχώρησε στη Μόσχα όπου ο Κουτούζοφ είχε σταθεί για να την υπερασπιστεί. Ήταν η μάχη του Μποροντίνο που κράτησε τρεις μέρες. Έληξε στις 7 Σεπτεμβρίου 1812. Οι Γάλλοι νίκησαν με βαριές απώλειες. Μπήκαν στην πόλη και τη βρήκαν αδειανή και παραδομένη στις φλόγες. Ο Ναπολέων κατάλαβε πως έπρεπε να διασχίσει όλη τη χώρα αν επέμενε να διαπραγματευτεί με τον τσάρο. Ο χειμώνας ερχόταν απειλητικός. Τα χιόνια ίσως να του έκλειναν τον δρόμο της επιστροφής. Το χειρότερο που μπορούσε να περιμένει, ήταν ένας χειμωνιάτικος

αποκλεισμός στη Μόσχα. Στις 19 Οκτωβρίου του 1812, σήμανε αποχώρηση.

1533: Γεννιέται η Ελισάβετ Α', βασίλισσα της Αγγλίας από το 1558 ως τον θάνατο της (1603), κόρη του Ερρίκου Η' και της δεύτερης συζύγου του, Άννας Μπόλεϊν. Επεκτάθηκε στην Ευρώπη και ανέπτυξε την πολιτική και τις τέχνες, δημιουργώντας την, όπως αποκλήθηκε, «Ελισαβετιανή εποχή».

1812: Στη μάχη του Μποροντίνο, 70 μίλια δυτικά της Μόσχας, ηττάται από τον Ναπολέοντα ο ρωσικός στρατός υπό την ηγεσία του στρατηγού Κουτούζοφ. Ο Ναπολέων μπήκε στη Μόσχα μια βδομάδα αργότερα.

1813: Χρησιμοποιείται πρώτη φορά (στο κύριο άρθρο της εφημερίδας Τρόι Ποστ στη Νέα Υόρκη), ο χαρακτηρισμός «Θείος Σαμ» ως συμβολική αναφορά στις ΗΠΑ.

1822: Η Βραζιλία διακηρύσσει την ανεξαρτησία της από την Πορτογαλία. Πρώτος αυτοκράτορας ο δον Πέτρος Α'. Παραιτήθηκε το 1831 υπέρ του γιου του δον Πέτρου Β' που εκθρονίστηκε το 1889, οπότε ανακηρύχτηκε η Δημοκρατία.

1986: Ο επίσκοπος Ντέσμοντ Τούτου ενθρονίζεται αρχιεπίσκοπος του Κέιπ Τάουν, στη Νότια Αφρική. Είναι ο πρώτος μαύρος ηγέτης των Αγγλικανών της περιοχής.

1993: Έξι πρώην σοβιετικές δημοκρατίες (Ρωσία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Ουζμπεκιστάν, Αρμενία και Τατζικιστάν) υπογράφουν τις πρώτες συμφωνίες με σκοπό να κρατήσουν το ρωσικό ρούβλι ως κοινό τους νόμισμα.

1997: Πεθαίνει στο Ραμπάτ του Μαρόκου ο εξόριστος πρώην δικτάτορας του Ζαΐρ, στρατηγός Μομπούτου. Είχε καταλάβει την εξουσία με πραξικόπημα το 1964 και ανατράπηκε τον Μάιο του 1997 έπειτα από μακροχρόνιο αιματηρό εμφύλιο πόλεμο.

1999: Σεισμός 5,9 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ πλήττει την Αττική, στον άξονα κυρίως των περιοχών Θρακομακεδόνων ως Νέα Φιλαδέλφεια. Ξεπέρασαν τους εκατό οι νεκροί, ενώ γύρω στους 200.000 μετρήθηκαν οι άστεγοι. Ανταποδίδοντας την ελληνική βοήθεια για την επούλωση των δικών της πληγών, η Τουρκία εκδήλωσε τη συμπαράστασή της στέλνοντας συνεργείο διάσωσης, που έσπευσε να τιμήσει ο πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωστής Στεφανόπουλος.

2010: Κατά παγκόσμια πρωτοτυπία, στη 1.30 τα ξημερώματα αναγγέλλεται δομικός ανασχηματισμός της κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου. Το μεσημέρι, οι νέοι υπουργοί,

αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί ορκίζονται ξενυχτισμένοι. Η νέα κυβέρνηση αριθμεί 49 μέλη.

2017: Φθάνει στην Αθήνα για διήμερη επίσημη επίσκεψη ο πρόεδρος της Γαλλίας, Εμανουέλ Μακρόν. Τον συντροφεύει η σύζυγός του, Μπριζίτ.

Η 7^η Σεπτεμβρίου στον πολιτισμό

7 Σεπτεμβρίου 1882

Ο Έντισον και η λάμπα

Κάποια μέρα, γύρω στα 600 π.Χ., ο σοφός Θαλής ο Μιλήσιος έτριψε με ένα μάλλινο ύφασμα ένα κομμάτι βουλοκέρι. Παρατήρησε ότι το βουλοκέρι τραβούσε κοντά του διάφορα ελαφριά αντικείμενα. Το βουλοκέρι, οι αρχαίοι, το ονόμαζαν ήλεκτρον. Κι ο Θαλής ονόμασε το φαινόμενο που ανακάλυψε, ηλεκτρισμό. Όμως, έπρεπε να περάσουν πάνω από δυο

χιλιάδες χρόνια, ώσπου οι επιστήμονες να ασχοληθούν σοβαρά με τον ηλεκτρισμό και να διαπιστώσουν ότι και άλλα σώματα είχαν τις ίδιες με το ήλεκτρον ιδιότητες. Από το 1766, άρχισαν να κατασκευάζονται μηχανές παραγωγής ηλεκτρισμού, σε πειραματικό στάδιο. Περίπου εκατό χρόνια αργότερα, οι επιστήμονες κατόρθωσαν να κατασκευάσουν μηχανές που κινιόνταν με ηλεκτρισμό.

Στις 11 Φεβρουαρίου 1847, γεννήθηκε στην Αμερική, ο Τόμας Έντισον ([βλ. 18.10.1931](#)) που εξελίχθηκε σε μεγάλο εφευρέτη. Ήταν κιόλας αρκετά γνωστός, όταν παρουσίασε μια καινούρια του ανακάλυψη που άφησε άναυδο τον κόσμο όλο: Μια γυάλινη μπάλα που συνδεόταν με το ηλεκτρικό ρεύμα και παρήγε φως. Ήταν η ηλεκτρική λάμπα.

Η ανακάλυψη ερχόταν να καταργήσει το σκοτάδι. Του έδωσαν άδεια να χρησιμοποιήσει την εφεύρεσή του σε ευρύτερη έκταση. Στις 7 Σεπτεμβρίου 1882, έγινε το θαύμα: Με το πάτημα ενός κουμπιού, μια ολόκληρη συνοικία της Νέας Υόρκης φωταγωγήθηκε! Από την ημέρα εκείνη, το ηλεκτρικό φως μπήκε στη ζωή των ανθρώπων. Στην Ελλάδα, ο δημόσιος ηλεκτροφωτισμός άρχισε το 1889 ([βλ. 18.9.1834](#)).

1707: Γεννιέται ο Γάλλος φυσικός Γεώργιος Λουδοβίκος ντε Μπιφόν. Έγραψε συστηματική Φυσική Ιστορία σε 36 τόμους (1743). Πέθανε το 1788.

1892: Στη Νέα Ορλεάνη, ο Τζέιμς Κόρμπετ (Τζέντλεμαν Τζιμ) βγάζει νοκ άουτ τον Τζον Σάλιβαν, στον 21ο γύρο του πρώτου μεγάλου αγώνα μποξ για τίτλο.

1909: Γεννιέται ο ελληνικής καταγωγής Ηλίας Καζάν (Ηλίας Καζαντζόγλου), σκηνοθέτης

του θεάτρου και του κινηματογράφου. Έγινε γνωστός με δεκάδες πετυχημένες ταινίες, μεταξύ των οποίων και το «Βίβα Ζαπάτα». Πέθανε στις 29 Σεπτεμβρίου 2003.

1914: Γεννιέται ο Αμερικανός φυσικός Τζέιμς Άλφρεντ Βαν Άλεν που ανακάλυψε τις δύο ζώνες ραδιενέργειας, οι οποίες περικλείουν την Γη και αργότερα πήραν το όνομά του. Όταν ρωτήθηκε, σε τι χρησιμεύει η ανακάλυψή του, απάντησε: «Στο να βγάζει το ψωμί του ο Βαν Άλεν».

2017: Σε ηλικία 73 χρόνων, πεθαίνει η θρυλική τραγουδίστρια, Μπέμπα Μπλανς (Αγγελική Κωνσταντοπούλου). Είχε γεννηθεί στις 21 Ιουνίου 1944.